

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXV. Ljubljana, 15. septembra 1938. Štev. 8a—9.

Izhaja mesečno. — Leto 1938. — Naročnina: 50 Din letno.

55.

Petletne škofove fakultete.

Sv. konzistorialna kongregacija je z reskriptom z dne 13. julija 1938 štev. 101/24 podelila ljubljanskemu ordinariju ad integrum annum 1943 sledeče fakultete:

1.

Ex Suprema S. Congregatione S. Officii:

1.º Concedendi non ultra triennium, licentiam legendi ac retinendi, sub custodia tamen ne ad aliorum manus perveniant, libros prohibitos et ephemerides, exceptis operibus haeresim vel schisma ex professo propugnantibus, vel etiam ipsa religionis fundamenta evertere nitentibus nec non operibus de obscenis ex professo tractantibus, singulis christifidelibus sibi subditis, nonnisi tamen cum delectu et iusta ac rationabili causa (cfr. can. 1402, § 2, *Cod. I. C.*), iis scilicet tantum, qui eorumdem librorum et ephemeridum lectione sive ad ea impugnanda sive ad proprium legitimum munus exercendum, vel iustum studiorum curriculum peragendum, vere indigeant.

ADNOTANDUM. - *Recensita facultas Episcopis conceditur per se ipsos personaliter exercenda, seu nemini deleganda; et graviter onerata ipsorum conscientia super reali omnium memoratarum conditionum concursu.*

2.

Ex S. Congregatione de disciplina Sacramentorum:

1. Dispensandi *iusta et rationabili ex causa* super matrimonialibus impedimentis minoris gradus, quae in can. 1042 recensentur, nec non super impedimentis impedientibus, de quibus in can. 1058, ad effectum tantum matrimonium contrahendi.

2. Dispensandi *ex gravi urgentique causa*, quoties periculum sit in mora et matrimonium nequeat differri usque dum dispensatio a Sancta Sede obtineatur, super impedimentis infra recensitis:

a) consanguinitatis in secundo aut in tertio cum primo mixtis, dummodo nullum exinde scandalum aut admiratio exoriat;

b) consanguinitatis in secundo lineae collateralis gradu;

c) affinitatis in primo lineae collateralis gradu aequali vel mixto cum secundo;

d) publicae honestatis in primo gradu, dummodo nullum subsit dubium quod coniux esse possit proles ab altero contrahentium genita.

3. Dispensandi tempore et in actu Sacrae Pastoralis Visitationis aut Sacramentum Missionum, et non ultra, super omnibus matrimonialibus impedimentis supra memoratis cum iis qui in concubinato vivere reperiuntur.

4. Sanandi in radice matrimonia nulliter contracta ob aliquod ex impedimentis iuris ecclesiastici maioris vel minoris gradus, exceptis iis provenientibus ex sacro presbyteratus ordine et affinitate in linea recta, matrimonio consummato, si magnum adsit incommodum requirendi a parte, ignara nullitatis matrimonii, renovationem consensus, dummodo tamen prior maritalis consensus perseveret et absit periculum divortii; monita tamen parte conscia impedimenti de effectu huius sanationis et debita facta adnotatione in libro baptizatorum et matrimoniorum.

ADNOTANDA: 1.º *Ordinarius recensitis facultatibus, sive per se sive per alias idoneas ecclesiasticas personas ad hoc specialiter deputandas, uti poterit in matrimoniis contrahendis et nulliter contractis cum suis subditis ubique commorantibus et aliis omnibus in proprio territorio actu degentibus, facta in unoquoque casu expressa mentione huius Apostolicae delegationis ad normam canonis 1057.*

2.º *In usu earundem facultatum prae oculis habeantur quae in can. 1048 ad 1054 statuta reperiuntur.*

3.º *Ordinarius, in fine cuiuslibet anni, referat ad Sacram Congregationem Sacramentorum, per tramitem S. Congregationis Consistorialis, de numero et specie dispensationum quas vigore praesentis Indulti ipse fuerit elargitus.*

3.

Ex S. Congregatione Concilii:

1. Reducendi per quinquennium, ob diminutionem reddituum, perpetua Missarum onera ad rationem eleemosynae in diocesi legitime vigentis, quoties nemo sit qui de iure teneatur et utiliter cogi queat ad eleemosynae augmentum. et sub lege ut de Missarum ita reductarum satisfactione a singulis celebrantibus Curia dioeciesana quovis anno legitime doceatur.

2. Transferendi per quinquennium intra fines dioecesis onera Missarum in dies, ecclesias vel altaria alia a fundatione statuta, dummodo adsit vera necessitas nec divinus cultus idcirco minuatur aut populi commoditati praeiudicium inferatur, exceptis tamen legatis que in certis locis adimpleri facile possunt per eleemosynae augmentum, et cauto ut de translatarum Missarum satisfactione quovis anno Curia dioeciesana a singulis celebrantibus legitime doceatur.

3. Transferendi per quinquennium exuberantia Missarum onera etiam extra dioeciesim, cauto tamen ut quam maximus Missarum numerus intra fines dioecesis celebretur atque adamussim serventur praescripta Codicis Iuris Canonici circa cautelas adhibendas in Missis committendis.

4.

Ex S. Congregatione Religiosorum:

1. Dispensandi, ad petitionem Superiorum, super illegitimitate natalium ad ingrediendum in Religionem, quatenus a Constitutionibus Instituti requiratur, dummodo ne agatur de prole sacrilego commercio orta, et dispensati ad munia maiora ne eligantur iuxta praescriptum can. 504.

2. Permittendi celebrationem trium Missarum de ritu in nocte Nativitatis D. N. I. C. in ecclesiis Religiosorum non comprehensis in can. 821, § 3, cum facultate pro adstantibus ad S. Synaxim accedendi, ita tamen ut dictae tres Missae ab uno eodemque Sacerdote celebrentur.

3. Dispensandi super aetatis excessu pro admittendis ad habitum religiosum, quatenus a Constitutionibus Instituti requiratur, praevio, in singulis casibus, consensu Superiorissae Generalis, vel Provincialis et respectivi Consilii,

dummodo postulantes aetatem 40 annorum ne excesserint et polleant caeteris qualitatibus requisitis.

4. Dispensandi, etiam pro Religiosis exemptis, super defectu aetatis canonicae ad S. Ordinem presbyteratus, scilicet:

a) super eiusdem defectu usque ad duodecim menses, dummodo ordinandi a suis Superioribus litteras dimissoriales acceperint et ceteras habeant qualitates a sacris canonibus requisitas ac praesertim curriculum theologicum expleverint ad normam canonis 976, § 2 C. I. C.;

b) super eodem defectu etiam ultra duodecim menses at non ultra sexdecim, dummodo alumni ne gaudeant vel indigeant alia apostolica dispensatione, servatisque ceteris conditionibus, ut sub lit. a).

5. Dispensandi super dotis defectu cum Monialibus et Sororibus in toto vel in parte, dummodo status oeconomicus Instituti detrimentum ne patiat et postulantes talibus sint praeditae qualitatibus, ut eas magnae utilitati Instituto fore certa spes habeatur.

6. Confirmandi Confessarium ad quartum et quintum triennium, dummodo maioris partis Religiosarum, convocatis etiam iis, quae in aliis negotiis ius non habent ferendi suffragium, consensus capitulariter ac per secreta suffragia praestandus prius accedat, proviso pro dissentientibus, si quae sint ac velint.

7. Permittendi celebrationem SS. Missae Sacrificii Feria V in Coena Domini, facta licentia personis habitualiter in Communitate commorantibus sese reficiendi S. Synaxi, etiam ad adimplendum praeceptum paschale.

8. Permittendi Monialibus descensum in Ecclesiam, ut ipsae eam maiori sollertia mundare et decorare possint, exeuntibus prius ab Ecclesia extraneis omnibus, non exceptis ipsis Confessario et Monasterio inservientibus et extra Claustra degentibus; portae illius claudantur et claves Superiorissae tradantur, Moniales vero semper binae sint et porta per quam aditus interior ad Ecclesiam patet, duplici clavi claudatur, quarum una a Superiorissa, altera a Sanctimoniali ab Ordinario deputanda custodiatur et non aperiatur nisi in casibus enunciatis et cum praescriptis cautelis.

9. Permittendi Monialibus egressum e claustris urgente casu operationis chirurgicae subeundae, quamvis non secumferat periculum mortis imminens aut gravissimi mali, per tempus stricte necessarium, praescriptis debitis cautelis.

5.

Ex S. Congregatione Rituum:

1. Deputandi Vicarium Generalem vel alium sacerdotem, in aliqua ecclesiastica dignitate constitutum, ad altaria fixa et portatilia consecranda, servato ritu et forma Pontificalis Romani.

2. Deputandi sacerdotes, si fieri potest, in aliqua ecclesiastica dignitate constitutos, ad altaria fixa et portatilia exsecrata consecranda, adhibita breviori formula B pro casibus can. 1200, § 2 Cod. I. C.; dum in casu can. 1200, § 1, iam indulta fuit per ipsum canonem facultas et adhibenda est formula A.

3. Deputandi Vicarium Generalem vel alium sacerdotem, in aliqua ecclesiastica dignitate constitutum, ad consecrandos calices et patenas; servato ritu et forma Pontificalis Romani.

4. Quando in Missa Hebdomadae Maioris dicitur *Passio*, pro sacerdotibus qui, praehabita facultate, binas Missas rite celebrant, legendi in una Missa tantum *ex Passione* postremam partem (*Altera autem die*, etc.) praemisissis: *Munda cor meum*, etc. — *Sequentia sancti evangelii secundum Matthaum*.

5. Benedicendi obiecta pietatis signo crucis, servatis ritibus ab Ecclesia praescriptis. Occasione tamen visitationis pastoralis, quando multi petunt et

plura ac varia exhibent eiusmodi obiecta benedicenda, saepe etiam cum diversis formulis, hisce in casibus permittitur unica formula brevior, dum fit signum crucis super obiecta, nempe: »Benedicat haec omnia Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus. Amen.«

6. Celebrandi Missam *de Requie* lectam semel in Hebdomada ab Ordinario in proprio Oratorio; dummodo ne occurrat Festum ritus duplicis, primae aut secundae classis, Dominica aut Festum de praecepto etiam suppresso, necnon Octava privilegiata, Feria Quadragesimae, Quatuor Temporum, II Rogationum, Vigilia aut Feria in qua anticipanda vel primo reponenda est Missa Dominicae: servatis de cetero Rubricis.

6.

Ex S. Poenitentiarum:

1. Absolvendi quoscumque poenitentes (exceptis haereticis haeresim inter fideles e proposito disseminantibus) a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis ob haereses tam nemine audiente quam coram aliis externatas incursis, postquam tamen poenitens magistros ex professo haereticalis doctrinae, si quos noverit, ac personas ecclesiasticas et religiosas, si quas hac in re complices habuerit, prout de iure, denunciaverit; et quatenus ob iustas causas huiusmodi denunciatio ante absolutionem peragi nequeat, facta ab eo seria promissione denunciationem ipsam peragendi cum primum et quo meliori modo fieri poterit, et postquam in singulis casibus haereses coram absolvente secreto abiuraverit; iniuncta pro modo excessuum gravi poenitentia salutari cum frequentia sacramentorum, et obligatione se retractandi apud personas coram quibus haereses manifestavit, atque illata scandala reparandi.

2. Absolvendi a censuris et poenis ecclesiasticis eos qui libros apostatarum, haereticorum aut schismaticorum, apostasiam, haeresim aut schisma propugnantes, aliosve per Apostolicas Litteras nominatim prohibitos defenderint aut scienter sine debita licentia legerint vel retinuerint; iniuncta congrua poenitentia salutari ac firma obligatione supradictos libros, quantum fieri poterit, ante absolutionem, destruendi vel Ordinario aut confessario tradendi.

3. Absolvendi a censuris eos qui impediverint directe vel indirecte exercitium iurisdictionis ecclesiasticae sive interni sive externi fori, ad hoc recurrentes ad quamlibet laicalem potestatem.

4. Absolvendi a censuris et a poenis ecclesiasticis circa duellum statutis, in casibus dumtaxat ad forum externum non deductis; iniuncta gravi poenitentia salutari et aliis iniunctis, quae fuerint de iure iniungenda.

5. Absolvendi a censuris et poenis ecclesiasticis eos qui nomen dederint sectae massonicae aliisque eiusdem generis associationibus, quae contra Ecclesiam vel legitimas civiles potestates machinantur; ita tamen ut a respectiva secta vel associatione omnino se separent eamque abiurent; denuncient, iuxta can. 2336, § 2, personas ecclesiasticas et religiosas, si quas eidem adscriptas noverint; libros, manuscripta ac signa eandem respicientia, si qua retineant, in manus absolventis tradant, ad S. Officium quamprimum caute transmittenda aut saltem, si iustae gravesque causae id postulent, destruenda; iniuncta pro modo culparum gravi poenitentia salutari cum frequentatione sacramentalis confessionis et obligatione illata scandala reparandi.

6. Absolvendi a censuris et poenis ecclesiasticis eos qui clausuram Regularium utriusque sexus sine legitima licentia ingressi fuerint, necnon qui eos introduxerint vel admiserint; dummodo tamen in factum non fuerit ad finem utcumque graviter criminis, etiam effectu non secuto, nec ad externum forum deductum; congrua pro modo culpa poenitentia salutari iniuncta.

7. Dispensandi ad petendum debitum coniugale cum transgressore voti castitatis perfectae et perpetuae, privatim post completum XVIII aetatis annum emissi, qui matrimonium cum dicto voto contraxerit, huiusmodi poenitentem

monendo, ipsum ad idem votum servandum teneri tam extra licitum matrimonii usum quam si coniugi supervixerit.

8. Dispensandi super occulto criminis impedimento, dummodo sit absque ulla machinatione, et agatur de matrimonio iam contracto; monitis putatis coniugibus de necessaria consensus secreta renovatione, ac iniuncta gravi et diuturna poenitentia salutari.

Item dispensandi super eodem occulto impedimento, dummodo pariter sit absque ulla machinatione, etiam in matrimoniis contrahendis, iniuncta gravi et diuturna poenitentia salutari.

9. Dispensandi ab irregularitate ex homicidio voluntario aut abortu, de qua in can. 985, § 4, sed ad hoc dumtaxat ut poenitens ordines iam susceptos sine infamiae vel scandali periculo exercere queat; iniuncto eidem poenitenti onere intra mensem, saltem per epistolam, per alium vel per se, reticito nomine, docendo de omnibus casus circumstantiis, et praesertim quoties delictum patriverit, ad S. P. recurrendi et standi eius mandatis, sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrendae.

10. Concedendi, suetis sub conditionibus:

A) Plenariam Indulgentiam, lucrandam a christifidelibus, qui

a) Missae, in Pontificalibus ab Ordinario celebratae, die ab ipsomet Ordinario semel in anno in singulis dioecesis locis designanda, adstiterint;

b) ecclesiam vel publicum aut semipublicum oratorium, in actu quo ibi Ordinarius pastorem Visitationem peregerit, devote visitaverint;

c) tempore dioecesanæ Synodi, visitaverint ecclesiam, in qua ipsa Synodus habetur;

d) die generalis communionis, semel in anno, in ecclesia cathedrali vel alia ecclesia ab Ordinario indictae, sacris Epulis ibidem reficiantur;

e) tempore Missionum, quae de Ordinarii licentia in dioecesi habentur, saltem dimidium sacrarum concionum audierint;

B) Partialem Indulgentiam CC dierum, acquirendam ab iis, qui cuilibet ex concionibus, de quibus supra sub lit. e), devote interfuerint.

ADNOTANDA. 1.º Ordinarius recensitis facultatibus, tum absolvendi a censuris tum dispensandi, pro foro conscientiae, etiam extra sacramentalem confessionem cum suis subditis, et extra dioecesim quoque, quatenus vel ipse vel subditus vel uterque extra dioecesim fuerint, necnon cum non subditis intra limites proprii territorii, ex speciali Sedis Apostolicae auctoritate ipsi concessa, uti valebit easque intra fines dioecesis tantum Canonico Poenitentiario necnon Vicariis Foraneis, pro foro pariter conscientiae et in actu sacramentalis confessionis dumtaxat, etiam habitualiter, si ipsi placuerit, aliis vero confessariis cum ad ipsum Ordinarium in casibus particularibus poenitentium recursum habuerint, pro exposito casu impertiri poterit, nisi ob peculiare causas aliquibus confessariis specialiter deputandis per tempus, arbitrio suo statuendum, illas communicare iudicabit.

2.º Ordinarius facultatem praefatas Indulgentias concedendi nemini delegare potest, sed per se ipse tantum exercere debet.

A.

Facultates additionales S. Congregationis S. Officii.

1.º Dispensandi, iustis gravibusque accedentibus causis, cum subditis etiam extra territorium, aut non subditis intra limites proprii territorii, super impedimento mixtae religionis, et, si casus ferat, etiam super disparitate cultus, ad cautelam; quoties prudens dubium oriatur de collatione baptismi partis acatholicae; quatenus ante nuptias pars acatholica ad veram religionem adduci aut catholica ab ipsis nuptiis absterreri nequiverit, dummodo prius regulariter ad praescriptum Cod. I. C. can. 1061, § 2, cautum omnino sit conditio-

nibus ab Ecclesia requisitis, et *ipse R. P. D. Ordinarius moraliter certus sit easdem impletum iri*, scilicet: et parte nupturientis acatholici de amovendo a parte catholica perversionis periculo, et ab utroque contrahente de universa prole utriusque sexus in catholicae religionis sanctitate omnino baptizanda et educanda; declarata insuper parti catholicae obligatione, qua tenetur, prudenter curandi conversionem coniugis ad fidem catholicam.

Nupturientes autem moneantur se, ante vel post matrimonium coram Ecclesia initum, ministrum quoque acatholicum ad matrimonialem consensum praestandum vel renovandum adire non posse, ad mentem *Cod. I. C. can. 1063, § 1*, sub poena excommunicationis latae sententiae Ordinario reservatae a parte catholica incurrendae, iuxta *can. 2319, § 1, n. 1°*, stricte caeteroquin servatis quae de parochi in casu agendi ratione statuta sunt in *can. 1063, § 2*.

Quod si partes actu in concubinato vivant, provideatur opportunis modis ut scandalum, si adsit, removeatur et pars catholica ad gratiam Dei recipendam rite disponatur, praevia eius absolutione ab excommunicatione contracta, si forte matrimonium attentatum fuerit coram ministro acatholico, eique impositis congruis poenitentis salutaribus.

2.º Dispensandi, iustis gravibusque accedentibus causis, cum subditis etiam extra territorium, aut non subditis intra limites proprii territorii, super impedimento disparitatis cultus (excepto tamen casu matrimonii cum parte iudaica aut mahumetana); quatenus sine contumelia Creatoris id fieri possit et ante nuptias pars non baptizata ad veram religionem adduci aut catholica ab ipsis nuptiis absterreri nequiverit, dummodo prius regulariter ad praescriptum *Cod. I. C. can. 1061, § 2*, cautum omnino sit conditionibus ab Ecclesia requisitis, et *ipse R. P. D. Ordinarius moraliter certus sit easdem impletum iri*, scilicet: ex parte nupturientis non baptizati de amovendo a parte catholica perversionis periculo et ab utroque contrahente de universa prole utriusque sexus in catholicae religionis sanctitate omnino baptizanda et educanda; declarata insuper parti catholicae obligatione, qua tenetur, prudenter curandi conversionem coniugis ad fidem catholicam.

Nupturientes autem moneantur se, ante vel post matrimonium coram Ecclesia initum, ministrum quoque falsi cultus ad matrimonialem consensum praestandum vel renovandum adire non posse, ad mentem *Cod. I. C. can. 1063, § 1*; stricte caeteroquin servatis quae de parochi agendi ratione in casu statuta sunt in *can. 1063, § 2*. Quod vero attinet ad legitimationem prolis, prae oculis habeatur *can. 1051*.

Quod si partes actu in concubinato vivant, provideatur opportunis modis ut scandalum, si adsit, removeatur et pars catholica ad gratiam Dei recipendam rite disponatur.

In reliquis quod refertur ad publicationes, interrogationes de consensu et sacros ritus, sive agatur de impedimento mixtae religionis sive disparitatis cultus, servantur praescripta *Cod. I. C. cann. 1026, 1102, 1109*; et huiusmodi nuptiis celebratis, sive in proprio, sive in alieno territorio, R. P. D. Ordinarius invigilet ut coniuges promissiones factas fideliter impleant.

3.º Sanandi in radice matrimonia attentata coram officiali civili vel ministro acatholico a suis subditis etiam extra territorium, aut non subditis, intra limites proprii territorii, cum impedimento mixtae religionis aut disparitatis cultus, dummodo consensus in utroque coniuge perseveret, isque legitime renovari non possit, sive quia pars acatholica de invaliditate matrimonii moneri nequeat sine periculo gravis damni aut incommodi a catholico coniuge subeundi; sive quia pars acatholica ad renovandum coram Ecclesia matrimonialem consensum, aut ad cautiones praestandas, ad praescriptum *Cod. I. C. can. 1061, § 2*, ullo modo induci nequeat; exceptis casibus: 1° in quo pars acatholica ad-versatur baptismo vel catholicae educationi prolis utriusque sexus natae vel

nasciturae; 2° in quo ante attentatum matrimonium, sive privatim sive per publicum actum, partes se obstrinxerunt educationi non catholicae prolis, uti supra; 3° in quo sit in scia utraque pars: dummodo aliud non obstet canonicum impedimentum dirimens, super quo Ipse dispensandi aut sanandi facultate non polleat.

Ipse autem R. P. D. Episcopus serio moneat partem catholicam de gravissimo patrato scelere, salutare ei poenitentias imponat et, si casus ferat, eam ab excommunicatione absolvat iuxta *Cod. I. C.* can. 2319, § 1, n. 1°, simulque declaret ob sanationis gratiam a se acceptatam, matrimonium effectum esse validum, legitimum et indissolubile iure divino et prolem forte susceptam vel suscipiendam legitimam esse; eique insuper gravibus verbis in mentem revocet obligationem, qua semper tenetur, pro viribus tutandi baptismum et educationem universae prolis utriusque sexus, tam forte natae quam forsitam nasciturae, in catholicae religionis sanctitate et prudenter curandi conversionem coniugis ad fidem catholicam.

Cum autem de matrimonii validitate et prolis legitimatione in foro externo constare debeat, R. P. D. Episcopus mandet ut singulis vicibus documentum sanationis cum attestazione peractae executionis diligenter custodiatur in Curia locali, nec non curet, nisi pro sua prudentia aliter iudicaverit, ut in libro baptizatorum paroeciae, ubi pars catholica baptismum recepit, transcribatur notitia sanationis matrimonii, de quo actum est, cum adnotatione diei et anni.

Mens autem est S. Officii ut Episcopus hanc facultatem per se ipse personaliter exerceat, scilicet nemini subdeleget.

ADNOTANDA. 1.º *In singulis praefatis sive sanationibus sive dispensationibus concedendis, Episcopus vel Ordinarius expressam faciat mentionem Apostolicae delegationis (Cod. I. C. can. 1057).*

2.º *Ordinarius in fine cuiuslibet anni referat ad S. Congregationem S. Officii de numero et specie dispensationum vigore praesentis Indulti elargitarum.*

O Katoliški akciji pri nas.

Ob priliki moje letošnje Visitationis liminum Apostolorum sem izročil sv. očetu kratko poročilo o dijaški KA, katere zastopnike sem papežu v javni avdienci dne 16. julija mogel predstaviti. O dijaški KA sem poročal vprav zaradi tega, ker je ta v naši škofiji že najbolj zgrajena, že najdalje deluje, ima svoje izkušnje in uspehe ter je bila nekako za vzorec drugim lastnim organizacijam KA.

V poročilu sem navedel, kakšno je delo te organizacije KA na znotraj v vzgoji jedrnih čet in kakšno je delo na zunaj v apostolatu. Pripomnil sem tudi, da je v borbi zadnjih let preizkušena in je, kakor upam, borbo dobro prestala. Poročilu sem še dodal vse zvezke zbirke »Naša pot«, I. letnik lista »Mi mladi borci« in dosedanje publikacije Nar. odbora KA.

Pri avdienci je blagovolil papež z daljšim nagovorom počastiti zastopstvo Zveze katoliških dijakov in naš način KA priznati in pohvaliti pred vsem svetom. Po »Osservatore Romano« z dne 18.—19. julija 1938 je sv. oče obračajoč se k skupini mladeničev ljubljanske KA, podčrtal kako se ta mala skupina, po številu najmanjša, vendarle sestavlja iz dragocenih enot, saj je to 35 mladeničev Katoliške akcije, ki prihajajo ne izpred vrat Rima ali iz kakega sosednega italijanskega mesta, ampak iz Ljubljane,

pod vodstvom svojega pastirja, ki je naš predragi brat v škofovstvu in apostolstvu.

Malo jih je — to je treba povedati — pa so dobri, pa so odlično dobri. Zadošča navzočnost teh, ker ta že veliko pove: z njihovim škofom, tako gorečim za blagor duš, za slavo božjo. Že to veliko pomeni, da jih je njihov škof izbral za tovariše svoje romarske poti v Rim, ko prihaja, da obiše grobova apostolov in izpove namestniku Kristusovemu, rimskemu škofu, vso svojo pobožnost, vdanost in zvestobo. To mnogo pomeni. To je odlikovanje, čigar vso visoko vrednost sv. oče tako zelo ceni.

In on je zelo vesel, da mu ti ljubljene sinovi s svojo navzočnostjo dajejo priliko, da v njih pozdravi, blagoslovi in objame vse tiste, vse in vsakega posebej, ki kakor oni posvečajo svoje mlade sile Katoliški akciji in to v svoji domovini, v tisti Jugoslaviji, v tisti pokrajini Ljubljane, v tisti deželi, kjer je Katoliška akcija sv. očetu tako zelo pri srcu, v deželi, kjer je on vedno tako živo želel, da bi Katoliško akcijo videl cveteti, cveteti, da bi prinašala vse sadove, *s katerimi jo obogatuje milost in dobrot božja vselej takrat, kadar je Katoliška akcija dobro začeta, dobro organizirana, dobro vodena in držana, kakor to zna Njegov in njihov dragi škof ljubljanski.*

Njegova svetost si prav živo želi, da bi se to, kar se dela v Ljubljani, delalo — in on že ve, da se dela — povsod po lepi in veliki deželi Jugoslaviji.

Predvsem je v resnici stvar sama na sebi tako lepa! Katoliška akcija, kar pomeni katoliško življenje, kajti kaj bi bila akcija brez življenja? Katoliška akcija mora biti katoliško življenje in tedaj se dobro vidi vsa važnost Katoliške akcije in to toliko bolj, ko je sv. očetu tako pri srcu. Katoliška akcija je vprašanje življenja, katoliškega življenja, in tako se prav lahko razume posebna važnost, ki jo Katoliška akcija ima v domovini teh dragih vernikov, v njihovi veliki državi, ki je sv. očetu tako draga. On pravi tako, ker oni vedo, da žal niso sami: so tam še drugi, ki pa niso vsi prijatelji katoliškega življenja.

Oni dobro vedo, da so v njihovi deželi, njihovi domovini tudi taki, in žal jih ni malo, ki niso prijatelji katoliškega življenja; ki ga ne pospešujejo; ki ga morda ne bi hoteli pospeševati: ki gotovo ničesar ne store, da bi ga pospeševali, da bi mu pomagali do večjega razvoja, da bi mu dajali tisto pošteno, razumno in blagodejno pomoč, ki bi jo vsi zakoni, vse zakonodaje, vse državne oblasti in vlade morale dajati katoliškemu življenju. Česa se je prav zares treba bati od katoliškega življenja? Ni namreč katoliško življenje tisto, od katerega bi se bilo bati nevarnosti, ampak od komunizma, od boljševizma in od nečesa, kar je še hujše: gotovo pa ne od katoliškega življenja.

Tem svojim preljubljenim sinovom: njim in vsem tistim, ki kakor oni pripadajo Katoliški akciji in v njej sodelujejo, pravi sv. oče:

Vidite, to je vaše veliko poslanstvo, ki je posebno potrebno v deželi, kakor je vaša, kjer ima katoliško življenje, to je res, toliko dobrih in zvestih sledilcev, kjer pa tudi zadeva na toliko težav. Velika slava je, posvetiti svojo mladost in vrh tega posvetiti, kakor to hočete storiti, svojo mlado bodočnost zmagoslavju Jezusa Kristusa in razširjenju Kristusovega kraljestva v lastni domovini; velika slava in zaslužnje, ker boste tako postavili svojo gorečnost v čast Jezusovo in boste tako svoji domovini, kolikor je to v vaših močeh, prinesli največji blagor, največji blagoslov, namreč blagor, da narod živi Kristusovo življenje in življenje Cerkve, in blagoslov, ki ga je Kristus namenil tistim, ki verujejo vanj, ki izpolnjujejo njegove zapovedi in ki so zvesti njegovemu božjemu kraljestvu.

Sv. oče je zaključil ta svoj nagovor blagoslavljajoč mladeniče, škofa, duhovnike, družine in njihovo veliko domovino.

Povrh tega je došel od papeškega državnega tajnika še sledeči pismeni odgovor:

Segretaria di Stato
di Sua Santità.
No. 170439.

Dal Vaticano, die 3 Augusti 1938.

Exc.me ac Rev.me Domine!

Quae typis impressa epistola Augusto Pontifici de Actionis Catholicae incrementis in Dioecesi tua renuntiabas, haud mediocri Eum laetitia affecerunt, quod datis ab Apostolica Sede hac super re normis te diligenter absequi demonstraverunt.

Magnam videlicet vim exercere christianam huiusmodi militiam probe intellegis, et praecipuas constantesque curas in hoc collocas, ut in dies eadem magis apud tuos excusciteur et amplificetur. Atque in primis laude est ornanda sollicitudo quam illuc confers, ut eos, qui huic apostolorum exercitui nomen dederunt, ad pietatem potissimum optimorumque morum praecepta sedulo instituas et conformes, ut scilicet, quemadmodum res postulat, ceteris iidem fidelibus virtutum exemplo praecant. Optimum deinde consilium studiose condocere socios apostolatam reapse officium esse christianae vitae necessarium, adeoque eos adiutricem ecclesisticae hierarchiae operam actuose generoseque praestare oportere.

Litterae a te datae adjectaque eisdem opuscula et scidae argumento praeclaro sunt Actionem Catholicam istic, te hortatore, utraque re praestare: cum sociorum nimirum apta conformatione, tum consociationum industria novitate. Quapropter non potest Beatissimus Pater quin vobis gratuletur vehementer et magnopere cupiat ut Actionis Catholicae sodales, integra animorum virumque conspiratione servata ad praestitutam sibi metam properent.

Ut autem communia haec vota, auxiliante Deo, impleantur, Sanctitas Sua tibi clero et fidelibus tibi concreditus, iis praesertim qui Actioni Catholicae quoquo modo favent, Apostolicam Benedictionem effusa caritate impertit.

Quae tecum ipse communicans, ea qua par est observantia me declaro

*Excellentiae Tuae addictissimum
E. Card. Pacelli.*

V slovenskem prevodu:

Državno tajništvo
Njegove Svetosti.
Štev. 170439.

Iz Vatikana, dne 3. avgusta 1938.

Prezviseñi in precastiti gospod!

Kar si v tiskanem pismu sv. očetu poročal o napredku Katoliške akcije v Troji škofiji, ga je navdalo z nemajhnim veseljem, ker priča, da se verno ravnaš po navodilih, ki jih je dala v tej stvari apostolska stolica.

Dobro namreč umeš, da ima te vrste krščanska vojska veliko moč, zato polagaš izredno in vztrajno skrb v to, da se pri Tvojih vsak dan bolj probuja in razširja.

Predvsem je pohvaliti trud, da tiste, ki so se v to apostolsko vojsko priglasili, vzgojiš zlasti v pobožnosti in po načelih npravnega življenja, da bodo — kakor stvar sama to zahteva — drugim vernikom za zgled.

Prav dobro je dalje, da člane vneto poučuješ v tem, da je apostolstvo v resnici služba, potrebna za krščansko življenje, in da torej morajo cerkveno hierarhijo živahno in velikodušno podpirati.

Pismo, ki si ga oddal, in priložene knjižice in listi so sijajen dokaz, da se pod Tvojo pobudo Katoliška akcija pri Vas v obojem odlikuje: namreč v smotrni vzgoji posameznih članov in v vztrajni delavnosti združenj.

Zato si sv. oče ne more kaj, da ne bi izrazil svojih prav posebnih čestitk obenem z gorečo željo, da bi člani Katoliške akcije še naprej z vso edinostjo src in sil in v največjem spoštovanju do rimskega papeštva uspešno hiteli k postavljenemu jim cilju.

Da bi se te skupne želje z božjo pomočjo uresničile, podeljuje Njegova Svetost Tebi, Tvoji duhovščini in Tebi zaupanim vernikom, zlasti tistim, ki Katoliški akciji kakorkoli pomagajo, z vso ljubeznijo svoj apostolski blagoslov.

Ko Ti to sporočam, bivam z dolžnim spoštovanjem

Tvoji prevzvišenosti
prevdani

E. kardinal Pacelli.

V veliko zadoščenje mi je, da je sv. oče s tem javno priznal pravilnost našega dela za KA, ko mi je prej že večkrat v privatnih avdiencah potrdil smer in glavno metodo tega dela.

Duhovniki in katoliški laiki, ki jim je vzvišena stvar Katoliške akcije pri srcu, bodo z veseljem in brez strahu pristopili in KA, kakor je pri nas zamišljena in se gradi, s svojim sodelovanjem podprli. Naj odpadejo posihmal vsi pomisleki in osebne simpatije ali antipatije. Če pa ima kdo kakšne pomisleke bodisi glede smeri in pravil bodisi glede načina dela, naj ne kritizira ne zahrbtno, ne javno in ne jemlje veselja tistim, ki bi želeli sodelovati pri KA, ker tako postopanje bi (četudi morda bi bilo bona fide) rušilo KA, ki je sv. očetu tako zelo draga in katoliškemu življenju tako zelo potrebna. Pomagalo bi samo tistim, ki napadajo KA. O teh pa je papež nedavno dejal: »Kdor udari KA, ta udari Cerkev«. Pač pa naj vsak, ki ima pomisleke ali vidi pomanjkljivosti, ki bi utegnile KA škodovati, to sporoči Narodnemu odboru KA ali pa svojemu škofu. Kdor resno misli in hoče graditi, bo tako storil.

Pripominjam še, da nihče v škofiji ali izven nje ni pooblaščen od kake merodajne strani, da naj popravlja zmote v naši KA. Nikomur ni takšna naloga dana. KA stoji in pade s papežem in škofom. Papež in škof sta govorila. Papež v svojem nagovoru in pismu; škof s tem, da je pravila potrdil. In to more in mora zadostovati.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1938.

† Gregorij,
škof.

Gradnja Baragovega semenišča.

Potreba novega semenišča postaja vsako leto nujnejša. Čez dve leti bo že vseh šest letnikov bogoslovja polnih. Kam z alumni, ko je staro poslopje že pri petih letnikih prepolno? V zaupanju v božjo pomoč in na daljnje darove vernikov se je v avgustu začelo z gradnjo enega dela novega semenišča, in sicer dvorane in kapele z glavnim vhodom in glavnim

stopniščem. Zidarska dela je prevzela tvrdka A. Mavrič v Ljubljani za 1,976.000 din; tesarska in krovsko dela še niso oddana. Ako bo vreme ugodno, bo stavba v surovem stanju gotova do nastopa najhujše zime. Prihodnjo pomlad se bo ta del stavbe izgotovil, ako bo dosti sredstev na razpolago.

Da novo semenišče ne ostane žalosten torso, ampak da se bo moglo v doglednem času dograditi, prosim vse gospode duhovnike, da z vso gorečnostjo in iznajdljivostjo, ki so jo pokazali pri razgovorih na pomladanski pastoralni konferenci leta 1937, leto za letom zbirajo prispevke za Baragovo semenišče.

Vem, da je to včasih neprijetno delo, a kar je nujna potreba škofije, nam duhovnikom nikdar ne sme biti pretežko in preveč neprijetno. Škofija sama bo morala zbrati sredstva, na kakšne dobrotnike zunaj škofije se ne smemo zanašati, pa tudi na javne oblasti ne. Dosedanja izkušnja nam to, žal, prejasno dokazuje.

Glavni del bodo morale zbrati župnije v zaukazanih župnijskih zbirkah (Škof. list 1936, str. 101). Ta zbirka na žalost ni uresničila nade, ki sem jo zatrdno nanjo stavil. Mnogim gospodom se ni zdelo vredno, da bi le eno besedico rekli svojim vernikom ter vsaj cerkovnika poslali po cerkvi pobirat v puščico. V vsej škofiji je v l. 1937 dosegla zbirka slabih 40% predpisane vsote. Posamezne župnije so dosegle od predpisane vsote sledeče odstotke, izračunane po prispevkih, poslanih do konca febr. 1938:

Adlešiči	1.9%	Čemšenik	0%
Ajdovec	30%	Češnjice	100%
Ambrus	0% ✓	Črmošnjice	0%
Babno polje	86%	Črni vrh	96%
Banjaloka	32%	Črnomelj	30%
Begunje pri Cerknici	53%	Črnuče	30%
Begunje pri Lescah	135%	D. M. v Polju	10%
Bela cerkev	2.5%	Dob	100%
Besnica	50%	Dobovec	0%
Blagovica	100%	Dobrava pri Kropi	7%
Bled	74.7%	Dobrepolje	21%
Bloke	17.3%	Dobrnič	67%
Bohinjska Bela	102%	Dobrova pri Ljubljani	0%
Bohinjska Bistrica	36%	Dol pri Ljubljani	80%
Borovec	0% ✓	Dole pri Litiji	60%
Borovnica	0% ✓	Dolenja vas	0%
Boštanj	10%	Dolenji Logatec	0%
Brdo	77%	Domžale	19.3%
Breznica	17%	Dovje	163%
Brezovica	0% ✓	Draga	0%
Brusnice	0% ✓	Dragatuš	26%
Bučka	35%	Drašgoše	50%
Bukovščica	122%	Duplje	74%
Cerklje ob Krki	13.4%	Fara pri Kostelu	47%
Cerklje pri Kranju	65.7%	Āolo	0%
Cerknica	16%	Gora pri Sodražici	111%
Čatež ob Savi	15%	Gorenji Logatec	0%
Čatež pod Zaplazom	0%	Goriče	42%

Gorje	10%	Mar. Oznanjenje	82%
Golenica	65%	Sv. Peter	12.3%
Gozd	15%	Trnovo	7%
Grahovo	18%	Spodnja Šiška	0%
Grčarice	113%	Sv. Ciril in Metod	58%
		Vič	55%
Hinje	0%	Moste	2.4%
Homec	102%	Ljubno	22%
Horjulj	0%	Lom	105%
Hotedršica	0%	Loški potok	100%
Hotič	138%	Lučine	122%
Ig	48%	Mavčiče	98%
Ihan	22.7%	Mekinje	118%
		Mengeš	121%
Janče	125%	Metlika	0%
Javor pod Ljubljano	45%	Mirna	9%
Javorje nad Škofjo Loko	86%	Mirna peč	10%
Javorje pri Litiji	87%	Mokronog	14%
Jesenice	13%	Moravče	43%
Jezerško	34.5%	Mošnje	110%
Ježica	14.5%	Motnik	30%
		Mozelj	0%
Kamna gorica	42.5%	Naklo	100%
Kamnik	60%	Nemška Loka	0%
Kočevje	0%	Nevlje	97%
Kočevska Reka	0%	Nova Oselica	40%
Kokra	14%	Novo mesto	14%
Kolovrat	33%		
Komenda	96%	Osilnica	16%
Kopanj	100%	Ovsiše	0%
Koprivnik pri Kočevju	0%		
Koprivnik v Bohinju	120%	Peče	0%
Koroška Bela	0%	Planina pri Črnomlju	0%
Kostanjevica	0%	Planina pri Rakeku	117%
Kovor	100%	Podbrezje	71%
Kranj	28%	Podgrad	10%
Kranjska gora	170%	Podlipa	147%
Krašnja	97%	Pozemelj	12%
Kresnice	80%	Polhov Gradec	98%
Križe	73%	Polica	146%
Krka	0%	Poljane nad Šk. Loko	28%
Kropa	0%	Poljane pri Toplicah	0%
Krško	72.5%	Polom	0%
		Polšnik	0%
Lesce	0%	Prečna	87%
Leskovec	0%	Preddvor	23%
Leskovicica	0%	Predoslje	74%
Leše	74%	Preloka	0%
Lipoglav	36%	Preserje	103%
Litija	14%	Preska	48%
Ljubljana:		Prežganje	92%
Sv. Nikolaj	82.13%	Primskovo	117%
Sv. Jakob	5.4%		

Radeče pri Zid. mostu	52%	Sv. Vid nad Cerknico	87%
Radovica	70%	Šenčur pri Kranju	67%
Radovljica	33%	Škocjan pri Mokronogu	15.4%
Raka	80%	Škocjan pri Turjaku	67%
Rakitna	64.2%	Škofja Loka	80%
Rateče - Planica	40%	Šmarje	14.2%
Reteče	103%	Šmarjeta	23%
Ribnica	2.8%	Šmartin p. Šmarno goro	0%
Ribno	44%	Šmartin pri Kranju	27%
Rob	100%	Šmartin v Tuhinju	90%
Rova	117%	Šmartno pri Litiji	63%
Rovte	98%	Šmihel pri Novem mestu	4.2%
Rudnik	24.6%	Šmihel pri Žužemberku	0%
Sava	34%	Špitalič	52%
Sela pri Kamniku	70%	Štanga	0%
Sela pri Šumberku	52%	Št. Gotard	0%
Selca nad šk. Loko	65%	Št. Jakob ob Savi	53%
Semič	3.5%	Št. Janž	9%
Sinji vrh	0%	Št. Jernej	7%
Smladnik	95%	Št. Jošt nad Vrhniko	8%
Sodražica	11.7%	Št. Jurij pod Kumom	114%
Sora	100%	Št. Jurij pri Grosupljem	25%
Sorica	153%	Št. Lambert	15%
Sostro	12%	Št. Lovrenc	2.7%
Soteska	0%	Št. Ožbalt	3%
Spodnji log	0%	Št. Peter p. Novem mestu	75%
Srednja vas v Bohinju	27%	Št. Rupert	94%
Stara cerkev	0%	Št. Urška gora	80%
Stari log	0%	Št. Vid n. Ljubljano	35%
Stara Loka	37%	Št. Vid pri Stični	8.2%
Stara Oselica	52.5%	Tomišelj	46%
Stari trg ob Kolpi	0%	Topla reber	0%
Stari trg pri Ložu	57%	Toplice	9.2%
Stična	35.6%	Trata	33%
Stopiče	27.5%	Trboje	100%
Stranje	78%	Trebelno	23%
Struge	100%	Trebnje	0%
Studeneč	92.7%	Trstenik	30.3%
Suhor	100%	Tržič	100%
Sv. Duh	62.5%	Tunice	120%
Sv. Gora	0%	Turjak	100%
Sv. Gregor	6%	Unec	12%
Sv. Helena	59%	Vače	36%
Svibno	7.5%	Vavta vas	47%
Sv. Katarina	0%	Velesovo	100%
Sv. Križ nad Jesenicami	0%	Velika Dolina	33%
Sv. Križ ob Krki	5%	Velike Lašče	59%
Sv. Križ pri Litiji	12%	Velike Poljane	78%
Sv. Lenart	450%	Vinica	40.9%
Sv. Planina	0%	Višnja gora	31%
Sv. Trije kralji na Vrhu	20%	Vodice	33%
Sv. Trojica nad Cerknico	0%		
Sv. Trojica v Tržišču	5%		

Vranja peč	0%	Zgornji Tuhinj	70%
Vrhnika	0.3%	Zlato polje	0%
Zagorje ob Savi	61%	Žabnica	83%
Zagradec	1.4%	Žalna	36%
Zalilog	40%	Železniki	113%
Zaplana	0%	Želimplje	100%
Zapože	100%	Žiri	46%
Zasip	14%	Žužemberk	21%

Zbirke po župnijah so zaukazane. Torej je dolžnost dušnih pastirjev, da na način, ki je krajevno najbolj primeren in učinkovit, zberejo vsako leto predpisane vsote. Da to ni nemogoče, dokazuje uspeh mnogih župnij, ki so vkljub siromaštvu dosegle ali celo presegle določeno vsoto. Dotičnim gospodom se najiskrenejše zahvaljujem. Naj so ti uspehi drugim v spodbudo, da storijo z veseljem in vnemo to dolžnost. Izjavljam, da se bo pri kompetencah tudi skrb za zbirke v korist Baragovemu semenišču v polni meri upoštevala.

Odgovoriti moram še na ugovor, da bo novo semenišče predrago. Morda bi se res dalo kaj cenejšega postaviti. A z arhitektom, ki je idejni načrt napravil, sem mnenja, da se ne sme postaviti kasarna. Mladi bogoslovci, izobraženi in za lepoto sprejemljivi, naj imajo prostore, v katerih bodo radi, ki jim bodo nudili nekaj lepote. Celih šest let bodo morali živeti v tem poslopju, naj imajo lepo in primerno bivališče, brez vsakega luksuza sicer, a vendar takšno, da srcu in duši tudi nekaj nudi, da ni samo streha. Noben načrt ni absolutno idealen. Vsakemu se da kaj ugovarjati.

Ko sem bil letos dne 16. julija od sv. očeta sprejet v privatni avdienci, sem mu predložil tudi načrte novega semenišča, ker se je še lansko jesen, ko sem bil pri njem, zanimal, kakšno bo novo semenišče. Ob tej priložnosti mi je rekel, da bi rad tudi on veliko prispeval k tej prepotrebni zgradbi, a na žalost nima denarja in je še enkrat poudaril: Papež nima denarja. A ker je nepričakovano vprav tiste dni dobil neko vsoto, mi je izročil 10.000 dinarjev za Baragovo semenišče s pripombo: Ker papež nima veliko, ne more mnogo dati, a to malo vsoto daje, da s tem druge vzpodbudi in še s to željo, da naj vsak drugi več dá, kot je dal sv. oče.

Torej: Pojdi in stori tako in še svojim vernikom povej!

V Ljubljani, dne 7. septembra 1938.

† Gregorij,
škof.

Misijonski praznik.

Predzadnja nedelja meseca oktobra se praznuje že nad deset let kot misijonska nedelja; letos je to 23. oktobra.

Na misijonsko nedeljo odreja Cerkev tako rekoč poizkusno mobilizacijo vseh misijonskih pomožnih sil. Na ta dan naj duhovniki razlagajo vernikom pomen misijonov v današnji dobi in naj vernike pozivajo in navdušujejo, da se vpišejo v Družbo za širjenje vere, ki naj postane po želji papeža Pija XI. vesoljna misijonska organizacija, ki naj bi zbrala pod svojim okriljem vse katolike sveta. Družba za širjenje vere naj se

ustanovi v vsaki župniji kot župnijska celica za misijonsko delo in redno naj sotrudniki od svojih desetnij zbirajo prispevke.

Zakaj Rim prav v naši dobi tako nujno priporoča delo za misijone? Zakaj naj obhajamo poseben misijonski praznik? Zakaj naj se vsi verniki brigajo za misijone?

Pojavila se je v vseh delih sveta kuga brezbožništva, ki skuša pod lažnjivimi gesli nacionalne osamosvojitve, borbe proti imperializmu in kapitalizmu, pacifizma, izboljšanja rase itd. odtrgati ves človeški rod od Boga. Ker so brezbožnikom pri tem delu med poganskimi narodi misijonarji najbolj na poti, se je začela zlobna gonja proti misijonarjem, češ da so zavezniki tujega kapitalizma in kolonialnega imperializma. Vedno bolj jasno se izoblikujeta dve fronti: brezbožništvo in katoliška Cerkev, ki zbirata vsaka svoje sile, za končno odločitev.

Če vidimo, s kakšno vneto, požrtvovalnostjo in srditostjo se brezbožniki borijo proti Bogu, je čas, da se mi zavemo, da smo udje Kristusovega telesa in da smo mi vsi eno! Zavedati se moramo, da se misijonarji, ki stoje v prvih vrstah katoliške fronte, borijo za nas in da je naša dolžnost, jih podpirati in vzdrževati.

V ljubljanski škofiji je misijonsko gibanje precej živahno in škofijsko vodstvo DŠV mora izreči vsem gg. duhovnikom in vernikom iskreno zahvalo, da so v letu 1937 zbrali 180.000 din za DŠV.

Spričo svetovne nevarnosti brezbožništva, spričo nadalje dejstva, da so zdaj vse dežele in vse države dostopne misijonarjem, kakor nikdar poprej, se mora naša gorečnost za misijone še podvojiti.

Misijonska nedelja nudi za to najboljšo priliko. Zato jo kar najlepše praznujmo. Po možnosti pripravimo vernike s tridnevnicco nanjo; na predvečer naj se slovesno zvoni, cerkev naj se okraši, verniki naj sprejmejo sv. zakramente: saj je ta dan popolni odpustek.

Sv. Rešnje Telo naj bo izpostavljeno ves dan in naj se opravi molitvena ura za misijone. Prav posebej se za to priliko priporoča knjižica: »Misijonska molitvena ura za misijonsko nedeljo«, priredil in založil Karmel na Selu v Ljubljani. Naj bi se ta knjižica čim bolj razširila. Vsi cerkveni govori naj bodo posvečeni misijonski ideji in vse zbirke tega dne naj bodo namenjene DŠV.

Prejšnjo nedeljo, 16. oktobra, naj dušni pastirji oznanijo praznovanje misijonske nedelje.

Škofijsko vodstvo DŠV ve, da brez duhovnikov ni misijonske gorečnosti med verniki, zato prosi častito duhovščino, naj kot doslej tudi letos pokaže svojo ljubezen do misijonov.

Škofijsko vodstvo DŠV.

Stipendia missarum iz hranilnih knjižic.

Vprašanje, stavljeno od več strani: »Kako se smejo računati stipendiji maš iz denarja, ki je bil zamrznjen v denarnih zavodih, pa se sedaj zamore po malem dvigati?«

Odgovor: Kdor je v dobi denarne krize prejel hranilno knjižico za svete maše, je prejel v resnici tisto vsoto, ki bi jo bil dobil, ko bi bil knjižico vnovčil (t. j. pri knjižicah podeželskih hranilnic okroglo 50% nominalne vrednosti, pri nekaterih malo več. To je v vsakem primeru quae-

stio facti). Za to vsoto je bil dolžan v določenem roku opraviti sv. maše po običajnem škofijskem štipendiju, če se ni morda z dariteljem drugače dogovoril.

Ko je sv. maše opravil, je postal lastnik knjižic. In dasi je knjižica sedaj več vredna, ni dolžan opraviti nobene maše več; zakaj res fructificat domino, knjižica pa je last mašnikova, odkar je mašo opravil.

Mašnik, ki je v dobi krize prejel hranilno knjižico kot štipendij, pa maš ni opravil, ampak je čakal, kaj bo s knjižico, ta ni postal lastnik knjižice, ampak je knjižico hranil pri sebi kot depositum. Zato vrednost knjižice ni porastla v korist mašnika, ampak v korist onega, ki je knjižico izročil mašniku. Mašnik mora torej sedaj opraviti sv. maše po običajnem štipendiju za tisto vsoto, ki jo more sedaj dobiti na knjižico (t. j. za nominalno vrednost). Ker mašnik sv. maš ni opravil v pravem času, more daritelj knjižico tudi nazaj zahtevati, in če jo zahteva, mu jo mašnik mora vrniti, seveda, ako se z dariteljem knjižice nista dogovorila, da se z opravljanjem maš počaka dotlej, da se bo knjižica mogla realizirati.

60.

Sprememba župnijskih mej.

Da se je ustreglo dolgoletnim željam in utemeljenim prošnjam, so se iz razloga kan. 1427 § 2 z odlokom škof. ordinariata z dne 5. septembra 1938, št. 4153, izločile hiše št. 2, 3, 4 in 8 vasi Pluska iz župnije Št. Lovrenc in priključile župniji Trebnje.

Tej spremembi je glasom dopisa kr. banske uprave drav. banovine v Ljubljani z dne 24. avgusta 1938, št. II. 14849/3, pritrnilo ministrstvo pravde na podstavi naredbe drž. ministrstva z dne 20. februarja 1866, št. 12.692, in predpisov § 20 zakona z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50.

Odlok stopi v veljavo dne 1. oktobra 1938.

61.

Razne objave.

Vedno češčenje sv. Reš. Telesa. Z odlokom škof. ordinariata z dne 23. avgusta 1938, št. 4004, se je določil dan celodnevnega češčenja za Hrastje (župnija Šenčur pri Kranju) na 21. septembra, za Brusnice pa na 22. septembra.

Raziskavanja. Matičnim uradom se naroča, da pregledajo matice in pošljejo škof. ordinariatu sledeče listine, spisane v slovenskem jeziku in pravilno kolkovane: Poročni list Valentina Guzelj in Jere Senčar, poročenih v l. 1838—1844. — Rojstni in krstni list Blaža Tavčar, roj. l. 1746. — Rojstni in krstni list Uršule Trojarin, roj. l. 1772. — Rojstni in krstni list Antona Kos, roj. l. 1765. — Rojstni in krstni list Neže Warlin, roj. l. 1768. — Poročni list Andreja Kos in Marije Tavčar, poročenih pred l. 1823. — Poročni list Jožefa Remic in Jožefe Segalla, poročenih v l. 1802—1806. — Rojstni in krstni list Uršule Modic, roj. pred l. 1837, ter poročni list za Lavrencijem Mazi, poročenih pred l. 1863. — Rojstni in krstni list Uršule

Weber. — Rojstni in krstni list Jožefa Štepic. — Rojstni in krstni list Ane Rus. — Rojstni in krstni list Franca Krušič, roj. 24. okt. 1826. — Poročni list Ivana Filipa Hoffer in Amalije Marije Černič, poroč. pred l. 1829. — Rojstni in krstni list Janeza pl. Lillegg, roj. pred l. 1780. — Rojstni in krstni list Jožefa Tabernig, roj. okr. l. 1810, roj. in krstna lista staršev: Jožefa Tabernig in Katarine Frank. Obenem tudi poročni list. — Rojstni in krstni list Pavla Schemerl, roj. pred l. 1790. — Rojstni in krstni list Jožefe Ruttner v. Grünberg, roj. 10. febr. 1801.

62.

Slovstvo.

R. Plus D. J.: **Bog v nas.** Prevedel in založil Karmel na Selu v Ljubljani. 1938. — Dragocena knjiga za branje in tiho razmišljanje. — Toplo priporočamo.

Knjižice salezijanske družbe: št. 113: List sv. apostola Jakob; št. 114: Sv. Hema; št. 115: Človek ne jezi se; št. 116: Kristus in delavec. — Priporočamo.

Toplo priporočamo naslednje publikacije dijaške Katoliške akcije:

Naša pot II.: **O čtivu in še kaj.** Obravnava važna vprašanja: Ali sme umetnost prikazati kaj nenravnega? Neizmerna kvar slabe knjige. Kaj pravijo o čtivu veliki pisatelji? Zakon duševnega zastrupljanja. Kaj je z indeksom? Razprave: dr. Aleš Ušeničnik: Umetnost in nrvnost; dr. Aleš Ušeničnik: Slaba knjiga in nje vpliv; dr. J. Debevec: Nevarnosti Ieposlovnega čtiva; dr. Al. Odar: Cerkev in čtivo; Fr. Zabret: Katoliška akcija in čtivo. — Prva izdaja pošla, decembra izide druga izdaja.

Naša pot V.: Aleš Ušeničnik: **Načela o načelih.** Prvi del Ušeničnikove trilogije »Knjiga načel«. Izšla je že druga izdaja.

Naša pot IX.: Dr. Aleš Ušeničnik: **Načela naravne življenjske modrosti.** Drugi del trilogije »Knjiga načel«. Življenjska modrost poganskih modrecev.

Naša pot XV.: Dr. Aleš Ušeničnik: **Katoliška načela.** Zadnji del velike trilogije »Knjiga načel«. Katoliška načela so mojstrsko Ušeničnikovo delo, v katero je zgostil tako rekoč vso katoliško dogmatiko. Noben katoliški Slovenec ne bi smel biti brez te važne knjige. Obsega 380 strani, lepo vezana v celo platno z originalnim napisom.

Naša pot VI.: Ad. Tanquerey: **Za vzgojo izbranih čet.** Naše včlanjenje v Kristusa. To je knjižica vodilnega francoskega bogoslovca in je dragocen donesek k odgojitvi izbranih čet, brez katerih Katoliške akcije ni.

Naša pot VIII.: Dve razpravi kan. J. Cardijna o Katoliški akciji: Trije poskusni kamni resnične žosistovske organizacije; Laištvo.

Naša pot X.: Pismo svetega očeta brazilskim škofom o Katoliški akciji. — Značaj KA. — KA in verske družbe.

Naša pot XI.: Dr. Al. Odar: Okrožnica Leona XIII. »Immortale Dei« o krščanski ureditvi držav. Slovenski prevod s pripombami in pojasnili. Važna in vedno aktualna državoslovna publikacija, danes v dobi diktatur še posebej. Okrožnica spada med najznamenitejše Leonove okrožnice.

Naša pot XII.: Dr. Ignacij Lenček: **Problemi filma**. Pij XI. o kinu. Okrožnica Pija XI. »Vigilanti cura« s komentarjem.

Naša pot XIII.: Dr. Aleš Ušeničnik: Okrožnica Divini Redemptoris o brezbožnem komunizmu. S pripombami in pojasnili.

Naša pot XIV.: Dr. Alojzij Odar: **Temelji organizacij**. Knjiga je neobhodno potrebna vsem, ki imajo opraviti z organizacijo. Učbenik organizacijskih načel.

Naša pot XVI.: Dr. Aleš Ušeničnik: **Dialektični materializem**. Knjiga izčrpno in strogo znanstveno obravnava dialektični materializem. Najboljša slovenska razprava o dialektičnem materializmu.

Naša pot ima trojno ceno: Za dijake naročnike Mladih borcev; za dijake nenaročnike in naročnike Mladih borcev nedijake; za ostale in po knjigarnah. V naslednjem je prva številka cena Naše poti za dijake naročnike Mladih borcev. Druga za dijake, ki niso naročniki in za nedijake, ki so naročniki Mladih borcev, tretja za ostale in po knjigarnah. NP II.: 5.—, 7.—, 10.—; NP V.: 4.—, 6.—, 8.—; NP VIII.: 2.—, 3.—, 4.—; NP IX.: 7.—, 12.—, 15.—; NP X.: 3.—, 4.—, 6.—; NP XI.: 6.—, 9.—, 12.—; NP XII.: 5.—, 8.—, 10.—; NP XIII.: 5.—, 7.—, 10.—; NP XIV.: 6.—, 9.—, 12.—; NP XV.: 28.—, 42.—, 56.—; NP XVI.: 6.—, 9.—, 12.—. Naroča se na naslov: Uprava Mladih borcev, Ljubljana, Streliška 12, II. nadstropje.

Mi mladi Borci. List »Mi mladi Borci« je naš najbolj razširjeni dijaški tednik. List je važen tudi za vse druge, ki delajo v katoliškem gibanju. Pisan je zgoščeno, zajema informacije o katoliškem gibanju po svetu iz najboljših virov. Mnogo člankov prinaša zlasti o KA, komunizmu in narodnem socializmu. Naročniki lista imajo znaten popust pri izdajah Naše poti. Borci izhajajo redno, tudi vse počitnice. Kdor jih spravlja, ima ob koncu leta čez 200 strani debelo knjigo izbranih načelnih člankov in informacij s preglednim in praktičnim kazalom. Pregled in uporabo za predavanja omogoča podrobno stvarno kazalo, ki izide ob koncu leta na štirih straneh najdrobnejšega tiska. Novi letnik se prične 16. septembra. Naroča se: Ljubljana, Streliška ulica 12-II. Naročnina za nedijake 30 din, podporna naročnina več kot 30 din. Prvo številko novega letnika, propagandno številko, bodo dobili vsi gospodje na ogled.

Št. 4390.

63.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico škof. ordinariata z dne 3. avgusta 1938, št. 3681, je bila z rokom do 20. septembra 1938 razpisana župnija Š t. J e r n e j v leskovški dekaniji, izpraznjena zaradi smrti dosedanjega župnika in stoječa pod patronstvom ljubljanskega stolnega kapitlja.

S tem pa se razpisuje župnija Š m i h e l v novomeški dekaniji, izpraznjena zaradi promocije dosedanjega župnika in stoječa pod patronstvom kolegiatnega kapitlja v Novem mestu. Pravilno opremljene prošnje je nasloviti na patrona in jih poslati na škof. ordinariat v Ljubljani. Rok vlaganja prošenj se zaključuje dne 31. oktobra 1938.

V L j u b l j a n i, dne 12. septembra 1938.

† Gregorij,
škof.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovnega svetnika je bil imenovan Jernej Podbevšek, župnik v Školji Loki.

Zavod sv. Stanislava. Za vodjo je bil imenovan Josip Šimenc, stolni kanonik v Ljubljani, za prefekta pa: semeniški duhovnik Mihael Žnidar in novomašnik Franc Dolinar.

Za dekana leskovške dekanije je bil imenovan Franc Golob, župnik v Kostanjevici.

Imenovan je bil za prosinodalnega eksaminatorja iz moralnega bogoslovja dr. Ignacij Lenček, univ. docent v Ljubljani.

Podeljeni sta bili župniji: Reteče Martinu Štularju, vodji v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu na Ljubljano (umeščen dne 29. avgusta 1938), in Begunje pri Cerknici Viktorju Turkju, župniku v Šmihelu pri Novem mestu.

Imenovani so bili za župne upravitelje: Anton Pogačnik, kaplan v Naklem, za to župnijo; Franc Cerkovnik, kaplan v Št. Jerneju, za to župnijo; Franc Klopčič, žup. upravitelj v Osilnici, za Polšnik; Franc Fister, kaplan v Ribnici, za Osilnico; Janez Hafner, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano, za Vranjo peč.

Premeščeni so bili kot kaplani: Anton Smolič s Poljan nad Škofjo Loko na Ig; Ludvik Zajec iz Sv. Križa pri Litiji v Ribnico; Anton Orehar iz Mengša v Št. Vid nad Ljubljano; Metod Mikuz iz Trebnjega v Mengeš; Franc Mihelič z Rake v Škocjan pri Mokronogu in Leopold Čampa z Jesenic na Rako.

Nameščeni so bili kot kaplani novomašniki oz. semen. duhovniki: Albin Avguštin v Sv. Križ pri Litiji; Ciril Oblak v Trebnjem; Jožef Pogorelec na Jesenicah in Viktor Schweiger v Poljanah nad Škofjo Loko.

Odšel je službovat v goriško nadškofijo Stanislav Žerjal, kaplan v Škocjanu pri Mokronogu.

Umrli je Jožef Anžič, župnik in dekan v Št. Jerneju, v Ljubljani dne 30. julija 1938 v starosti 54 let (pokopan v Št. Jerneju). — Naj v miru počiva!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 15. septembra 1938.

† **Gregorij.**

škof.

Jože Jagodic,

škof. kanceler

Vsebina: 55. Petletne škofove fakultete. — 56. O Katoliški akciji pri nas. — 57. Gradnja Baragovega semenišča. — 58. Misijonski praznik. — 59. Stipendia missarum iz hranilnih knjižic. — 60. Sprememba župnijskih mej. — 61. Razne objave. — 62. Slostvo. — 63. Konkurni razpis. — 64. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čeč).

